

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.107/2016/11. szám

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Rozgonyi Anikó ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Potoczky István ügyvéd

A per tárgya:

Hibás teljesítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.178/2015/4.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.G.21.653/2013/103.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000 (Kétszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mezőgazdasági őstermelő, a földművelést végző munkagépeit férje és nagykorú fiai üzemeltetik.
- [2] Az alperes mezőgazdasági gépek kereskedelmével és szervizelésével foglalkozó gazdasági társaság.
- [3] A felperes 2007-ben mezőgazdasági vontató (traktor, a továbbiakban: vontató) - és más munkagépek - vásárlásának szándékával kereste fel az alperest, majd próbaüzemet követően megrendelt egy ... típusú vontatót azzal, hogy azt egy 6 méter széles kompaktor és egy altalajlazító vontatására kívánta elsősorban használni, ezért az alperes a vontató vonóteljesítményének növelése érdekében ún. chip-tuning beszerelését ajánlotta.
- [4] Mindezeket követően a felperes 2007. október 27-én 27.357.600 forint vételárért megvásárolta az

alperestől a ... alvázszerű ... típusú vontatót, majd 2008 tavaszán a 6 méter széles kompaktort és az altalajlazítót is.

- [5] A perbeli vontató átadás-átvételekor a felperes fia, ..., ragaszkodott ahhoz, hogy a kialakított vételár tartalmazza a chip-tuningot is, felszerelésével együtt. Az alperes beszerezte és felszerelte a vontatóra a chip-tuningot, megadva hozzá a szükséges tájékoztatást. ... az átadás-átvételi, valamint az üzembe helyezési jegyzőkönyvek aláírásával elismerte, hogy a vontató alkatrész-katalógusát, karbantartási és használati útmutatóját átvette, az üzembe helyezés 2007. október 27-én megtörtént, az átvevő a szükséges kioktatásban részesült. Átadásra került a jótállási jegy is, amelyben az alperes egy éves jótállást vállalt azzal a feltétellel, hogy a gép időszaki szervizelését először 500, majd 1000 üzemóra elteltével, ezt követően a további ütemezés szerint az alperesi szakszerviz végzi el. A jótállási jegy aláírásával az átvevő ... tudomásul vette, hogy ha a napi karbantartás vagy az időszaki szervizek nem kerülnek elvégzésre, akkor alperes jótállási és szavatossági kötelezettsége megszűnik. A garanciaidőt 1000 üzemórán vagy 12 hónapban határozták meg.
- [6] A 2007. október 27-től kezdődő egy éves időtartamban az alperes a vontatón három alkalommal végzett garanciális javításokat, majd 2008. december 16-án a mellső híd javítására került sor, tányér- és kúperék törés miatt. Ezzel a javítással kapcsolatban az alperes költségtérítést nem igényelt, azt a felek jótállási javításnak tekintették.
- [7] A vontató 500 üzemórás időszaki kötelező szervizét az alperes elvégezte, az 1000 üzemórás - 2009 márciusában esedékessé vált - időszaki szervizre azonban a felperes nem jelentkezett, az ezzel kapcsolatos teendők egy részét maga végezte el.
- [8] Az alperes 2009. október 28-tól 2011. április 27-ig hat esetben végzett javításokat a vontatón úgy, hogy minden esetben munkalapok alapján, anyag-és munkadíjat tartalmazó javítási költségigényt érvényesített a felperes felé, aki ezen igényeket a számláknak megfelelően teljesítette. Az ezen időszakban végzett javítások az alábbiak voltak: a hidraulika kihelyezett szelepek javítására 2009. október 28-án 74.750 forint, 2010. január 12-én 25.865 forint ellenében került sor, a mellső híd ismételt javítása 2009. november 10-én 829.652 forint díjért történt meg, majd az ismét jelentkező hibára tekintettel 2010. július 21-én az alperes ingyen egy új mellső hidat szerelt fel a vontatóra, amely alkatrész ezt követően hibátlanul látta el feladatát. A kardántengely meghibásodását a 2010. augusztus 3-ai javítással hárította el az alperes 237.950 forint javítási költség megtérítése mellett. 2010. április 2-án az alperes váltójavítást végzett 189.940 forint ellenében, majd 2011. április 27-én újabb váltóműcserét hajtott végre, amelynek alkalmával az alperes alkalmazottja a chip-tuningot kiszerelte a gépből és magával vitte arra hivatkozással, hogy a teljesítménynövelő eszköz fokozza a meghibásodás lehetőségét. Utóbbi javítással kapcsolatban az alperes 2.631.635 forint javítási költségről állított és küldött meg számlát a felperesnek, aki elzárkózott annak kiegyenlítésétől és a számlát visszaküldte az alperesnek.
- [9] Az említett javításokat követően a felperes magánszakértőhöz fordult, aki 2012. január 31-én készült szakvéleményében megállapította, hogy a számba vett meghibásodások „döntő hányada” gyári konstrukciós eredetű volt, „esetenként” pedig a forgalmazó szakszerviz nem kellő alaposággal végzett javítási tevékenységére is visszavezethető okokból eredtek. A magánszakértői vélemény szerint a vontató folyamatos és biztonságos munkavégzésre maradéktalanul nem alkalmas.
- [10] A perindítást követően 2012 decemberében a felperes „rejtett hibaként” a vontató mellső hídjának recsegéséről tájékoztatta az alperest. A 2013. március 5-ei javítási munkalap szerint az alperesi szerelők a mellső hídban nem találtak rendellenességet. Ezt követően 2013. április 25-én az alperes - a felperes kérésére - kardántengely-cserét végzett, amelynek 168.372 forint összegű kiszámlázott költségét a felperes megfizette. A kardántengely ismételt cseréjére - ingyenesen - 2013. augusztus 30-án került sor, majd a felperes 2013. szeptember 9-én a kardántengely olajfolyása miatt kért javítást az alperestől, aki ezeken felül 2013. augusztus 7-én, majd október 2-án váltókalibrálási munkákat végzett. A felperes 2013. október 25-én mágnesszelepek töréséről tájékoztatta az alperest,

amely hiba a vontató további működését akadályozta. Ennek javítását az alperes szavatossági alapon nem vállalta, ezért a javításra nem került sor.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [11] A felperes többször módosított keresetében kérte az alperes kötelezését egyrészt a kihelyezett hidraulikus szelepek (1.534.000 forint), a váltó (2.631.635 forint), a kardántengely (186.372 forint) javítására, a mellső híd tányér- és kúpkerékének (829.652 forint) cseréjére, és a mágnesszelepek (300.000 forint) javítására, az egyes tételeknél megjelölt, összességében 5.481.639 forint értékben. Kérte továbbá az alperest a hidraulika szelepek 74.750 forint és 25.865 forint, a mellső híd 829.652 forint, a váltó 189.940 forint és a kardántengely 237.950 forint, továbbá 186.372 forint korábban kifizetett javítási költségeinek, összesen 1.544.529 forintnak és járulékainak a megfizetésére kötelezni, arra hivatkozva, hogy ezeket a javításokat az alperesnek jótállási, illetve szavatossági kötelezettsége körében, ingyen kellett volna elvégeznie. Ezen túlmenően kérte annak megállapítását, hogy a 2.631.635 forint javítási költséggel nem tartozik, mert ezeket a javításokat is ingyen, szavatossági kötelezettségként kellett volna az alperesnek elvégeznie. Az említetteken felül a chip-tuning vásárlásától elállása miatt, annak ellenértékeként 350.000 forint, valamint 1488 munkaóra mint munkaidő kiesés alapulvételével 16.295.668 forint és járulékai kártérítés címén történő megfizetésére is kérte az alperes kötelezését. Valamennyi kereseti követelését hibás teljesítés alapján, eredetileg és elsődlegesen - a másodfokú tárgyaláson visszavont - jótállási, másodlagosan szavatossági, harmadsorban kártérítési igényként érvényesítette. Hivatkozott az általa beszerzett magánszakértői véleményre, valamint a perben kirendelt szakértő által készített szakvéleményre.
- [12] Az alperes ellenkérelmében a kereset jogalapját és összecszerűségét is vitatva annak teljes elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperes az 1000 üzemórás időszaki szervizre nem jelentette be a gépet, ezért jótállási kötelezettsége megszűnt. Az adásvételi szerződés teljesítésétől számított három év elteltével szavatossági helytállási kötelezettsége is megszűnt. A vontatót minden alkalommal szakszerűen, az általában elvárhatóság követelményének megfelelően javította, ezzel szemben a felperes a gép kezelése, karbantartása és a kötelező időszakos szervize kapcsán is megszegte az előírásokat. Mindezekre tekintettel szavatossági alapon, ingyenes helytállási kötelezettség öt 2009-től nem terhelhette, javítási költség iránti igényeit jogszerűen érvényesíthette, azok visszakövetelése a felperes részéről alaptalan, az esetenkénti ingyenes javításokat egyedi megállapodások alapján méltányosságból végezte el.
- [13] A felperes kártérítési igényét jogalapjában és a felszámított óramennyiség tekintetében is vitatta. A chip-tuninggal kapcsolatos álláspontja szerint, erre vonatkozóan a felek között nem jött létre adásvételi szerződés.
- [14] A megállapítási keresetet arra tekintettel kérte elutasítani, hogy az azzal érintett költségek a szavatossági időn túl végzett javításokért megilletik, függetlenül attól, hogy a felperessel szemben ezek miatt még nem lépett fel igényérvényesítéssel.

Az első- és másodfokú ítélet

- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy harminc napon belül javítsa ki a perbeli vontató kihelyezett hidraulika szelepeit, váltóművét, kardántengelyét, mellső hídját és mágnesszelepeit, továbbá tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 3.673.128 forintot és ennek az ítéletben meghatározott késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [16] A magánszakértő, valamint a kirendelt szakértő többször kiegészített szakvéleményének egybevetésével az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli vontató rövid időn belüli, nagyszámú meghibásodása megalapozza a hibás teljesítés megállapíthatóságának tényét. Az alperesi felelősség jogalapját illetően rögzítette, hogy az egy éves jótállási határidő eltelte miatt a

felperes a Ptk. 306.§ (1) bekezdése szerinti jogcímen, szavatossági igényt jogosult érvényesíteni. Utalt arra is, hogy a felperes megszegte a jótállási megállapodásban foglalt kötelezettségét, amikor az 1000 üzemórás szervizt nem az alperes által kijelölt szakszervizben végeztette el. A szavatossági jogcímen előterjesztett javítások, valamint a felperes által kifizetett javítási költségek visszafizetése iránti igényeket azért ítélte megalapozottnak, mert álláspontja szerint a Ptk. 308.§ (3) bekezdése alapján a szavatossági határidő valamennyi javítást követően az adott dologrész vonatkozásában a három éves jogvesztő határidőre is kiterjedően újrakezdődött. A szavatossági kötelezettség valamennyi felperesi igénnyel érintett meghibásodásra vonatkozóan fennáll, ezért a Ptk. 306.§ (1) bekezdés a) pontja alapján szavatossági kötelezettség teljesítéseként rendelte el a kijavítást a keresetben megjelölt öt dologrész tekintetében. Ugyanezen indokolással kötelezte az alperest a 2009. október 28. és 2010. augusztus 3. között felmerült öt javítással kapcsolatos, már kifizetett költségek visszatérítésére is, hangsúlyozva, hogy ezeket a javításokat szavatossági kötelezettség körében, ingyen kellett volna az alperesnek elvégeznie. Az elsőfokú bíróság a munkaidő kiesés mint következménykár megtérítésének jogalapját is fennállónak ítélte, az összegszerűség tekintetében azonban csak a munkalapokon feltüntetett tényleges javítási óraszámok figyelembevételével 117 órában találta elfogadhatónak. Megállapította továbbá, hogy a 2013. októberi meghibásodás meghiúsította a vontató őszi betakarításon való használatát, ezzel okozati összefüggésben a felperes által megjelölt 250 munkaóra kiesést elfogadta a kárszámítás alapjául. A kár összegét az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítésében megállapított 5800 forintos óradíj alapulvételével állapította meg.

- [17] Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a chip-tuning vásárlástól történő elállással kapcsolatban előterjesztett keresetet, mert az elállási jogot a felperes csak a keresetlevél benyújtásakor, 2012. február 22-én, a három éves jogvesztő szavatossági határidő elteltével gyakorolta. Elutasította a felperes 2.631.635 forint összegű váltójavítási költséggel kapcsolatos nemleges megállapítási keresetét is azzal az indokolással, hogy a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei nem állnak fenn a felperes jogvédelmének szükségességét megalapozó körülmények hiánya miatt.
- [18] A kétoldali fellebbezések folytán eljárás másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a keresetet teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [19] Határozata indokolásában elsődlegesen az időmúlás jelentőségére mutatott rá. Ezzel összefüggésben - rögzítve, hogy a felperes a másodfokú tárgyaláson tett nyilatkozatával a jótállási kötelezettség megszűnését már nem vitatta - az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos jogkövetkeztetését helytállónak ítélte. Hangsúlyozta, hogy a felek közötti adásvételi szerződésben szereplő kikötés szavatossági jogvesztést nem eredményezhetett, az a Ptk. 314.§ (2) bekezdésének rendelkezésével ellentétes. Ebből következőn az alperesnek a jótállási idő elteltét követően a szavatossági kötelezettsége a Ptk. 305.§ (1) bekezdésben szabályozott hibás teljesítés bizonyítása esetén - a Ptk. 308.§ (1)-(3) bekezdései, valamint a Ptk. 308/A.§ (1) bekezdés határidőkeretei között - fennmaradt. Rámutatott, hogy a perbeli szerződés tárgya tartós használatra rendelt dolog volt, amelynek alkatrészeivel kapcsolatban kívánt szavatossági igényt érvényesíteni a felperes. Ezért a jogvesztő határidő a Ptk. 308/A.§ (1) bekezdése szerint három év volt. Kiindulva a teljesítés 2007. október 27-ei időpontjából, az innen számított három évig illette meg a felperest a szavatosság, amely jog ezt követően megszűnt. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes nem a dolog egésze, hanem öt eleme tekintetében kívánt igényt érvényesíteni, amelyek közül a hidraulika szelepek javítására a 2012. február 22-én benyújtott keresetlevélben terjesztett elő kérelmet, míg a további négy elem vonatkozásában a 2014. szeptember 4-én beadott 79. számú kereset-kiterjesztő beadványában jelentette be kijavítás iránti szavatossági igényét. Ez utóbbi igényérvényesítés a jogvesztő szavatossági határidő lejártát követően közel négy évvel később történt. Kiemelte, hogy a felperes szavatossági igényérvényesítését arra alapozta, hogy - szerinte - a dologrészek javítása minden esetben a jogvesztő szavatossági határidőn belül történt meg, így az egyes javítások nyomán nem

csak az elévülési, hanem a jogvesztő szavatossági határidő is újrakezdődött. Ezzel kapcsolatban - az 1/2012. (VI.21.) PK vélemény 13. pontjában foglaltakra utalva - a másodfokú bíróság kifejtette, hogy a szavatossági jog érvényesíthetőségének határideje a dolognak vagy jelentősebb részének kicserélése, kijavítása esetén a kicserélt, kijavított dologra, dologrészre, valamint a kijavítás következményeként jelentkező hiba tekintetében újból kezdődik, és a határidő újraindulása mind az elévülési, mind a jogvesztő határidőre vonatkozik. Rámutatott, hogy ehhez képest a perbeli esetben a jótállási határidő lejártát követően a három éves jogvesztő szavatossági határidőn belüli javítások kapcsán az alperes valamennyi alkalommal díjigénnyel élt, számlát küldött a felperesnek, aki azt őt esetben ki is egyenlítette. A kifizetések ténye azt támasztja alá, a felperes az egyes javítások során nem vitatta, hogy azok nem a hibás teljesítés miatt, hanem az átadás utáni okból (üzemeltetés) merültek fel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a peradatokból megállapítható, hogy az ellenérték fejében végzett javítások egyike sem tekinthető szavatossági kötelezettség körében teljesített szolgáltatásnak. Minderre tekintettel álláspontja értelmében a jogvesztő határidő újrakezdését a nem vitatottan szavatossági kötelezettség körében elvégzett javítás vagy kicserélés eredményezheti. A perbeli esetben ezzel szemben az volt megállapítható, hogy az alperes a jótállási határidő lejártát követően már elzárkózott az ingyenes szavatossági körben történő javításoktól, ezt azok időpontjában maga a felperes sem igényelte. A kereseti kérelemben kijavítani kért őt dologrész tekintetében ezért nem kezdődhetett újra a jogvesztő határidő a felperes által egyedileg megrendelt és az alperes részéről kizárólag vállalkozói díj ellenében elvégzett javítások időpontjaitól. Rámutatott továbbá, hogy a törvény alapján bekövetkező jogvesztést az elévüléshez hasonló nyugvási szempontokkal nem lehet felülírni.

- [20] A másodfokú bíróság határozata indokolásában részletesen kifejtette, hogy a lefolytatott bizonyítás eredményeként beszerzett szakértői vélemények alapján a hibás teljesítés ténye sem bizonyított. E körben a bizonyítási teher a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján - a szavatossági igényérvényesítésre tekintettel - a felperesre hárult. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában - bár az igazságügyi szakértő bizonyítottság hiányára utaló megállapításait idézte - logikailag ellentétes következtetésre jutott, amikor a szakvéleményt a hibás teljesítés tényét „egyértelműen” alátámasztó bizonyítéknak minősítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alap és a kiegészítő szakértői véleményből, valamint a szakértő tárgyaláson tett nyilatkozatából éppen az tűnt ki, hogy szakértői módszerekkel - az időmúlás miatt - egy esetben sem állapítható meg kétséget kizáróan a gyártási eredetű, vagy alperes szakszerűtlen javítási tevékenységével összefüggő meghibásodás. Részletezte a kereseti kérelem egyes tételeivel összefüggő szakértői megállapításokat és kimutatta, hogy a kirendelt szakértő összességében kifejezetten cáfolta a felperes keresetleveléhez mellékelt magánszakértői véleményben tett megállapításokat.
- [21] A másodfokú bíróság rögzítette továbbá, hogy a mágnes-szelepek meghibásodása első alkalommal 2013. október 25-én jelentkezett, azaz a három éves jogvesztő szavatossági határidő elteltét követően, így szavatossági jog e vonatkozásban eleve nem illethette meg a felperest.
- [22] A chip-tuninggal kapcsolatban kifejtette, hogy e berendezés alperes által történt leszerelése és birtokba vétele ugyan tulajdonjogi vita tárgyát képezheti, szavatosság jogcímén azonban a kereset alaptalan volt.
- [23] Rámutatott továbbá, hogy a hibás teljesítés bizonyítottságának, a jogalapnak a hiányában a felperes következményi károkat nem érvényesíthet, a jármű munkaidő kieséséért az alperes nem vonható felelősségre, így a kártérítési kereset teljes egészében alaptalan.
- [24] A nemleges megállapítási kereset tekintetében a másodfokú bíróság osztotta a bírói gyakorlattal megegyező elsőfokú ítéletben kifejtett jogi álláspontot.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [25] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen -

tartalmilag - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének megfelelő új határozat meghozatalát kérte oly módon, hogy elsődlegesen a Ptk. 306.§ (1) bekezdés, másodlagosan a Ptk. 310.§ alapján az alperest kötelezze a Kúria az alábbiakra: A perbeli öt dologrész tekintetében a vontató meghibásodásainak kijavítására 5.481.659 forint értékben, továbbá a javítási költség címén megfizetett, összesen 1.358.157 forint és járulékai visszafizetésére, valamint munkaidő-kiesés címén 16.295.488 forint és járulékai kártérítésnek a megfizetésére. Másodlagos felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

- [26] A felperes felülvizsgálati kérelmében külön-külön kifejtette jogi álláspontját az első- és a másodfokú ítélettel összefüggésben.
- [27] A jogerős ítélet kapcsán a felperes megsértett jogszabályhelyként a Pp. 177.§ (1) bekezdését, 252.§ (3) bekezdését és ezekhez kapcsolódóan a Pp. 3.§ (3) bekezdését, valamint 206.§ (1) bekezdését, illetve a Ptk. 305.§-át, 308.§-át, 308/A.§-át, 310.§-át és 311/A.§-át jelölte meg.
- [28] Arra hivatkozott, hogy ha az eljáró bíróságok a hibás teljesítést tényét a beszerzett szakvélemény alapján nem látták bizonyítottnak, akkor mind az elsőfokú bíróságnak (a Pp. 177.§ (1) bekezdése alapján), mind a másodfokú bíróságnak (az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése körében, a Pp. 252.§ (3) bekezdése szerinti iránymutatása során) tájékoztatniuk kellett volna őt a Pp. 3.§ (3) bekezdése folytán arról, hogy bizonyítatlan szakkérdések maradtak az eljárás során, illetve hogy milyen szakkérdések tisztázása szükséges a megismételt eljárás során. Sérelmezte, hogy e helyett a másodfokú bíróság okszerűtlen, ezáltal a Pp. 206.§ (1) bekezdését sértő következtetéseket vont le a szakértői véleményből az alperes hibás teljesítésének hiányára vonatkozóan. Szerinte jogszabálysértő továbbá a jogerős ítélet a szavatossági határidők elmulasztásának megállapításában is, mert az egyes alkatrészek javítását, cseréjét követően a szavatossági határidő újrakezdődött. Ezért a jogerős ítélet a Ptk. 308.§ és 308/A.§ (1) bekezdését is sérti, továbbá nem felel meg a Ptk. 305.§ és 311/A.§-ában foglaltaknak sem. E mellett a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az eredetileg elsődleges jótállási és másodlagos szavatossági igényeit követően, harmadlagosan a Ptk. 310.§-a alapján kártérítés jogcímén is érvényesítette igényeit.
- [29] A felperes felülvizsgálati kérelmében a kardántengely, a váltó, a mellső híd, a kihelyezett hidraulika szelepek és a mágnesszelepek javítása kapcsán részletesen is kifejtette jogi álláspontját.
- [30] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [31] Elöljáróban a Kúria rögzíti a felülvizsgálati eljárás kereteit: A Pp. 270.§ (2) bekezdésből következően a felülvizsgálat tárgya: a jogerős ítélet. Ezért a felülvizsgálati kérelemnek az elsőfokú ítélettel kapcsolatos hivatkozásai (2. oldal I.1.pontja, 4-6 oldalak III.3. pontja) nem képezték a felülvizsgálat tárgyát. E mellett a felülvizsgálat terjedelmét a felülvizsgálati kérelemben foglaltak tovább szűkítették figyelemmel arra, hogy az elsődleges kérelem nem terjedt ki a chip-tuninggal kapcsolatos elállási igénnyel és a nemleges megállapítási keresettel kapcsolatos jogerős ítéleti rendelkezésekre. Végül a felülvizsgálat értelemszerűen nem irányult a másodfokú tárgyaláson visszavont jótállási jogcím vizsgálatára.
- [32] A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és 275.§ (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogszabálysértés vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés megvalósulása.
- [33] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [34] A felülvizsgálati eljárás eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárásjogi és anyagi jogi okokból nem jogszabálysértő, az alábbiakra figyelemmel.
- [35] A másodfokú bíróság a perbeli vontatóra vonatkozó adásvételi szerződés teljesítésének időpontjából

kiindulva a jogszabályi előírásoknak és az általa is felhívott bírói gyakorlatnak megfelelően értékelte a felek közötti, több alkatrészt érintő javítássorozatot, és abból az időmúlás tekintetében mindenben helytálló következtetést vont le. A másodfokú bíróság által kifejtett érveléssel a Kúria mindenben egyetértett, ezért a jogerős ítéletben foglalt indokolásra a Pp. 270.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 254.§ (3) bekezdése alapján e helyütt visszautal.

- [36] A Kúria kiemeli, hogy a bíróság helyesen értékelte a három éves jogvesztő szavatossági határidőn belüli javítások jellegét, amikor azok díj ellenében történt elvégzését a szavatossági kötelezettség teljesítésén kívülállónak minősítette. Ebből helytállóan, logikusan vont következtetést arra is, hogy a szavatossági határidő kizárólag a szavatossági kötelezettség körében végzett javítás, csere eredményeként kezdődhetett újra, aminek a perbeli alkatrészeket érintő javítások nem feleltethetők meg. Erre tekintettel a szavatossági határidő elmúlását a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, a Ptk. 308.§ és 308/A.§ anyagi jogi rendelkezéseivel összhangban állapította meg.
- [37] A szavatossági és az eredetileg harmadlagos, utóbb másodlagossá vált kártérítési jogcím tekintetében jelentős kérdés a hibás teljesítés bizonyítása. Ennek megállapíthatóságához a hibának a dologra (jelen esetben a perbeli vontatóra) vonatkozó szerződés teljesítésekor, annak időpontjában, a konkrét ügyben 2007. október 27-én kellett fennállnia. Miután a felperes fenntartott - és a felülvizsgálat alapjául szolgáló - igénye szavatossági alapú volt, a hiba teljesítéskori meglétének bizonyítása a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terhelte.
- [38] A lefolytatott szakértői bizonyítással a felperes e bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A másodfokú bíróság a hibás teljesítés tényének bizonyíthatatlanságát a 33. sorszámú alapszakvélemény, annak kiegészítései és a szakértőnek a 71. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata releváns elemeinek logikus, ellentmondástól mentes, a felperes által hivatkozott - ... által készített - magánszakértői véleményre is kiterjedő egybevetésével, azok összességükben történő mérlegelésével [Pp. 206.§ (1) bek.] helytállóan értékelte. Helyesen jutott arra a következtetésre is, hogy szakértői módszerekkel a gyártási eredetű vagy az alperes szakszerűtlen javítására visszavezethető meghibásodás egyik esetben sem volt megállapítható.
- [39] A Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria azt vizsgálja, hogy az eljárt bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Lényeges továbbá, hogy az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.).
- [40] A jogerős ítéletben foglaltakat a felülvizsgálati kérelemben foglalt hivatkozás (8. oldal) részben iratellenesen rögzíti és állítja be, részben irreleváns hivatkozásokat fűz annak megállapításaihoz, illetve tévesen nem az ítéleti megállapításból kiindulva vezeti le saját álláspontját. Összességében a hibás teljesítés hiányát a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül, a bizonyítékok mindenben megfelelő mérlegelésével állapította meg.
- [41] Téves - és részben iratellenes - továbbá az a felperesi hivatkozás, miszerint a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Ptk. 310.§-a alapján érvényesített - harmadlagos - kártérítési igényt. A jogerős ítélet 8. oldal utolsó bekezdésében foglaltak szerint a kártérítési kereset teljes egészében - azaz nem csak az ott külön is nevesített következménykárok, hanem az ún. tapadókárok (a szavatossági igénnyel azonos tartalmú kártérítési igény) tekintetében is - alaptalan, tehát a másodfokú bíróság ezt az igényt is teljes körűen elbírált.
- [42] A Kúria ezzel összefüggésben kiemeli, hogy a hibás teljesítés bizonyíthatatlanságából nyilvánvalóan következik, hogy az erre tekintettel, a Ptk. 310.§-a alapján érvényesített kártérítési igénynek sincs jogalapja, tehát annak - mint anyagi jogi szabálynak - a sérelme sem következhetett be.
- [43] A Pp. 177.§ (1) bekezdés, Pp. 252.§ (3) bekezdés és ezekhez kapcsolódóan a Pp. 3.§ (3) bekezdés szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértésével kapcsolatos felülvizsgálati érvelés ugyancsak

alaptalan.

- [44] A Pp. 3.§ (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályok alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdéseket az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) részletesen tartalmazza. Ennek 1. pontja szerint a tájékoztatási kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a fél a bizonyítási indítványait a jóhiszemű és célszerű pervitel követelményeinek megfelelően előterjeszthesse. A tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával (PK vélemény 3. pont első mondat). A bizonyítási eszközök közül egyedül a szakértői bizonyítás szükségességére kell a tájékoztatásnak kiterjednie (PK vélemény 7. pont).
- [45] A perben alapvetően - a kereset anyagi jogi szabályok szerinti jelentős tényeire figyelemmel - a bizonyítandó tény az alperes hibás teljesítése volt, amely egyértelműen szakkérdés.
- [46] A bizonyításra szoruló ténnyel a felperes maga is kellőképpen tisztában volt, hiszen keresetleveléhez ... igazságügyi műszaki szakértőtől beszerzett magánszakértői véleményt csatolt (1/F/5.). Az elsőfokú eljárás során a felperes maga indítványozta szakértő kirendelését (23. sorszámú jegyzőkönyv, 13. oldal első bekezdés), majd a bíróság felhívására a szakértői díjat is előlegezte. Ezt követően került sor ... szakértő kirendelése útján a szakértői bizonyítás lefolytatására. Az ennek során 33. sorszámon előterjesztett szakvéleményt a felperes - a 36/F/1. alatti észrevételében tett kiegészítés-kérés mellett - a 36. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozatával elfogadta. Az alperesi (39. sorszámú) észrevételeket követően a szakértőnek a 41. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített meghallgatása után a szakértő 61. sorszámon előterjesztett első kiegészítő szakvéleményét a felperes a 71. sorszámú jegyzőkönyv szerinti nyilatkozatával, míg a 76. sorszámon előterjesztett második szakértői vélemény-kiegészítést a 82. sorszámú jegyzőkönyvben rögzítettek szerint elfogadta. A 85. sorszámú - harmadik - kiegészítésre a bíróság 87. sorszámú felhívását követően a felperes nem tett észrevételt. A fenti szakvélemény-kiegészítéseket követően az elsőfokú bíróság a - többször pontosított, módosított - kereset egyes tételeire vonatkozóan 98. sorszámú végzésében a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján részletes felhívást fogalmazott meg kiterjedően a másodlagos és harmadlagos kereseti kérelemre is. E végzésében - utalva a Pp. 141.§ (2) és (6) bekezdéseire és a Pp. 8.§-ában foglaltakra is - határidőt szabott a felek részére bizonyítási indítványaik megtételére. E végzésre utalással a felperes a 100. sorszámú beadványában a tájékoztatás egyediesítését kérte további bizonyítást nem indítványozott. Utóbbi nyilatkozatát a felperes jogi képviselője a 102. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalán, majd a 9. oldalán rögzített nyilatkozatával megerősítette.
- [47] A felperesnek a felülvizsgálati kérelmében megfogalmazott, a tájékoztatási kötelezettséggel kapcsolatos kifogása kapcsán a Kúria kiemeli, hogy a beszerzett és többször kiegészített, a bizonyító fél által elfogadott szakvéleménynek - ahogyan minden más bizonyítéknak - a bíróság általi értékelésére a Pp. 221.§ (1) bekezdése alapján az ítélet jogi indokolásában kerül sor. Ekkor történik meg a rendelkezésre álló bizonyítékok egyenkénti és összességében való mérlegelése [Pp. 206.§ (1) bek.], ezáltal a bíróság értékelő tevékenysége a bizonyításra szoruló tények bizonyítottságáról vagy annak hiányáról. Ezt megelőzően - a prejudikáció tilalmára figyelemmel - a bíróság nem értékelheti a beszerzett bizonyítékokat. A bizonyítás - hivatalbóli eljárás hiányában - a bizonyító felet terheli, annak ódiumát, perbeli kockázatát, elégséges/elégtelen voltát a fél nem „tolhatja át” a bíróságra. A szükséges perbeli aktivitást e téren is a bizonyító félnek kell kifejtienie, ezért önmagában - és a tényszerűen lefolytatott bizonyításra figyelemmel - annak, hogy a felperes további, a Pp. 3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatást kért az elsőfokú bíróságtól, a bíróságra nézve nincs kötelezettség keletkeztető következménye. Ugyanígy a másodfokú bíróságot sem terhelte a felperes által hiányolt kötelezettség, amikor - a perbelihez hasonlóan lefolytatott szakértői bizonyítást követően - a bizonyítandó tény bizonyítatlanságát állapította meg.
- [48] Mindebből következően az eljáró bíróságok nem sértették meg a tájékoztatási kötelezettségüket

szabályozó Pp. 3.§ (3) bekezdését.

- [49] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [50] A Kúria a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdés folytán kötelezte a felperest az alperes részére a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján állapította meg.
- [51] A felperes a felülvizsgálati eljárási illetéket leróta, ezért annak viseléséről a Kúriának nem kellett rendelkeznie.
- [52] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson kívül bírálta el.
- [53] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. november 10.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró